

Konspekt katechezy dla uczniów szkoły podstawowej (klasy 1–4) (Michał Kłosowski)

I. Założenia edukacyjne

1. Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- Ukazanie uczniom św. Jakuba.
- Uświadomienie uczniom, że na terenie miejscowości ich zamieszkania przebiega szlak św. Jakuba.

2. Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń po katechezie:

➤ Wiedza

- Utożsamia świętego Jakuba jako Apostoła Jezusa Chrystusa.
- Posiada wiedzę o symbolach związanych ze św. Jakubem i pielgrzymowaniem do Composteli.

➤ Umiejętności

- Dzieli się poznaną historią życia św. Jakuba i jego przesłaniem.
- Rozwijają swoje życie duchowe i kształtują postawę moralną.
- Wyciąga wnioski do realizacji we własnym życiu.
- Odkrywa własną drogę wiary i powołania do świętości.

3. Metody pracy

- Wykład.
- Dyskusja.
- Praca w grupach.
- Praca indywidualna.
- Osobista refleksja.

4. Środki dydaktyczne

Pismo Święte, obraz świętego Jakuba, zdjęcia strzałek i muszelek, które prowadzą do Santiago, kartki, markery, klej.

II. Przebieg katechezy

1. Czynności wstępne

Salę lekcyjną należy przygotować na przerwie według zaplanowanego schematu. Obraz św. Jakuba, symbole związane z Apostołem – muszla, bukłak, krzyż. Należy przygotować również komputer, projektor oraz tablicę multimedialną.

2. Modlitwa (5 min.)

Święty to człowiek, który przebywa z Bogiem w niebie. Święty to ten, który uprasza u Boga nam, ludziom, potrzebne łaski. Pomódlmy się na początku zajęć do dobrego Boga za wstawiennictwem św. Jakuba Apostoła. – Zał. 1.

Święty Jakubie, Patronie nasz, Twojej się opiece w szczególniejszy sposób dzisiaj polecam i proszę Cię, abys mnie i moich bliskich swoim wstawiennictwem przed Bogiem wspierał i ratował we wszystkich potrzebach naszych.

Proszę Cię, wyjednaj mi łaskę wiernego naśladowania cnót Twoich.

Spraw to, o drogi Patronie, abym Bogu dochował wierności pośród wszelkich przygód tego życia i zasłużył sobie na łaskę szczęśliwej śmierci. Amen².

² <http://jakub.skierniewice.com.pl/Prayerbook/Prayer/3> [dostęp: 20.02.2020 r.].

3. Nawiązanie do tematu (10 min).

We współczesnym świecie człowiek często szuka autorytetu, który pokaże mu, jak ma postępować, aby stać się lepszym człowiekiem – aby stawać się świętym. Świętość natomiast dla jednych straciła swój etos, dla innych jest dobrem nieosiągalnym, a jeszcze dla innych jest źródłem ciężaru i naiwności. Dla nas takim wzorem może być święty Jakub.

Pytanie do grupy:

Czy ktoś słyszał o świętym Jakubie?

Nauczyciel pozwala uczniom powiedzieć kilka słów, jeśli nikt więcej nie mówi, zaprasza do obejrzenia filmu, który przedstawi krótką historię św. Jakuba.

Film: *Skarby Kościoła, 25 lipca św. Jakub Większy Apostoł* – <https://www.youtube.com/watch?v=ODvRsyi7gG8> [dostęp: 20.02.2020 r.]

4. Praca w grupach (10 min.)

Prowadzący dzieli klasę na 4 grupy. Każda grupa otrzymuje kartkę i markery. Prowadzący prosi, aby na środku kartki napisać „święty Jakub”. Uczestnicy na kartkach zapisują jak najwięcej zapamiętanych ciekawostek z filmu o św. Jakubie. Po zakończonym zadaniu uczestnicy wymieniają się zapamiętanymi informacjami. Prowadzący uzupełnia brakujące szczegóły.

5. Symbole związane ze świętym Jakubem (5 min.)

Prowadzący prosi, aby uczestnicy zostali jeszcze w swoich grupach. Każda grupa otrzymuje kopertę, w której są części układanki. Prowadzący prosi, aby uczestnicy ułożyli elementy i przykleili obrazek na kartkę. – Zał. 2.

6. Omówienie symboli (ok. 7 min.)

Prowadzący omawia symbole związane ze św. Jakubem.

Krzyż

Krzyż św. Jakuba – krzyż utożsamiany ze św. Jakubem Większym (Starszym), jednym z 12 apostołów. Miecz jest atrybutem świętego, który poniósł śmierć męczeńską przez ścięcie w czasach Heroda Agryppy I, wnuka Heroda Wielkiego.

Krzyż św. Jakuba ma kształt miecza lub sztyletu. Podstawą krzyża jest ostrze, a rękojeść czyli zwieńczenie oraz ramiona mają kształt kwiatów lilii. Spotyka się co najmniej 8 odmian krzyża św. Jakuba, różniących się przede wszystkim kształtem poprzecznej belki i zwieńczenia. Najczęściej krzyż św. Jakuba przedstawiany jest w kolorze czerwonym na białym tle.

Krzyż św. Jakuba to symbol Zakonu św. Jakuba z Composteli, a także świętych wojowników, krzyżowców, rycerzy i walczących za wiarę. W pierwszej dekadzie XXI wieku krzyż św. Jakuba był wykorzystywany sporadycznie w formie naramiennych naszywek przez żołnierzy brytyjskich, kanadyjskich, amerykańskich i hiszpańskich oddziałów operujących na Bliskim Wschodzie.

Obecnie krzyż św. Jakuba to popularny symbol pielgrzymów udających się do Santiago de Compostela Drogą św. Jakuba. Używany jest samodzielnie lub w połączeniu z muszlą św. Jakuba³.

Muszla

Muszla pielgrzymia, muszla św. Jakuba – jeden z symboli pielgrzymujących do położonej w północno-zachodniej Hiszpanii miejscowości Santiago de Compostela, w której znajduje się, odkryty

³ https://pl.wikipedia.org/wiki/Krzyż%BC_%9Bw._Jakuba [dostęp: 20.02.2020 r.].

w IX wieku grób Jakuba Apostoła Większego. Sam Jakub przedstawiany jest często z pielgrzymim kijem, sakwą i muszlą.

Jej charakterystyczny kształt pochodzi od muszli występujących licznie na wybrzeżu Atlantyku przegrzebków, które chętnie zbierane przez pątników stanowiły pamiątkę i swego rodzaju dowód odbycia pielgrzymki do grobu tego świętego. Z czasem stała się symbolem pielgrzymek w ogóle.

Obecnie symbolem muszli oznacza się Drogi św. Jakuba prowadzące do Santiago de Compostela, a pielgrzymi ozdabiają nią swój strój (płaszcz i kapelusz) oraz kij pielgrzymi⁴.

Żółte strzałki

Żółte strzałki są znakami, którymi oznacza się drogę św. Jakuba. Wskazują pielgrzymom kierunek, w którym mają wędrować.

Pytanie do grupy:

Czy spotkaliście w naszej miejscowości albo w jakimś miejscu w Polsce żółte strzałki albo muszelki na drzewach, płotach, bądź murach?

7. Podsumowanie i zakończenie (ok. 8 min.)

Prowadzący prosi, aby uczniowie zapisali w swoich zeszytach następujące zdania i je dokończyli. Odpowiedzi są związane z tematem lekcji, który został poprowadzony.

Zapamiętam

Dziś dowiedziałem się

Zaskoczyło mnie, że

Nie mogę się nadziwić, że

⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Muszla_pielgrzymia [dostęp: 20.02.2020 r.].

Po skończonej pracy, prowadzący prosi chętnych uczestników o przeczytanie swoich odpowiedzi.

Prowadzący podsumowuje lekcję i kończy zajęcia wspólną modlitwą.

Załączniki

Załącznik 1

Święty Jakubie, Patronie nasz, Twojej się opiece w szczególniejszy sposób dzisiaj polecam i proszę Cię, abyś mnie i moich bliskich swoim wstawiennictwem przed Bogiem wspierał i ratował we wszystkich potrzebach naszych.

Proszę Cię, wyjednaj mi łaskę wiernego naśladowania cnót Twoich. Spraw to, o drogi Patronie, abym Bogu dochował wierności pośród wszelkich przygód tego życia i zasłużył sobie na łaskę szczęśliwej śmierci. Amen .

Załącznik 2

Prowadzący przecina poniższe zdjęcie po liniach, które zostały zaznaczone na obrazku.

